

BORSSZEM JANKÓ

Kép a jövőből.

Keglevics Béla profécziája szerint ilyen lesz a reformált felsőház. A született törvényhozók a karzatra s a régi excellentiások mellé a tudomány, vagyon és ipar kitünőségei kerülnek. Jobbra püspök, balra püspök s rabbi a középben. Apponyi és Cziráky közt báró Ezüstkövy Kóbi. Hogy az ipar lovagja Károlyos nem lesz távol, magától értetődik.

HÖSPERÉNYI.

PERÉNYI Zsigmond bátor férfi,
 Ki a közügyről úgy ítél,
 A hogy az ő esze megérti,
 És esze több a semminél.
 Vezéreit követte hősen,
 A meddig nem volt gazok,
 De az indemnitás,
 A már egészen más,
 Attól megijedett erősen,
 Mert végre ami sok, az sok.

Andrássynak ő tiszta hive,
 Ő támogatta Lónyayt.
 És Szláv mellett vert a szíve,
 Mert állandó a férfi hit.
 A vasutakat rendületlen
 Megadja ő és nem inog.
 De az indemnitás,
 A már egészen más,
 Attól a bátor visszaretten,
 Mert végre ami sok, az sok.

Szolgálja pártját évek óta
 Mint fáradatlan katona,
 Adósság, nyugdíj, honvéd, quóta,
 Mindebben döntött vótuma.
 Mit ebbe tett, nem egy muló nap
 Hordja nyomát, de évsorok;
 Hanem indemnitás,
 Nagy elh-tározás;
 Uram, segíts! Az három hónap?
 Egy negyedév! Az mégis sok!

Mit az ellenség évekig mond,
 Attól nem fél a hü vitéz;
 Bajban megáll Perényi Zsigmond,
 Mihelyt megállani nehéz.
 De miben egyetért sok elme,
 Hogy tiszta, egyszerű dolog:
 Az az indemnitás,
 Az már egészen más,
 Az a hazának veszedelme,
 Mert végre, ami sok, az sok.

Isten veled! Fogadd e pár szót,
 Tőlem, ki tisztel, bár nem ért.
 Őnzetlenül hordád a zászlót,
 Magad sem tudván, hogy miért?
 Ha mostan áttérsz másik párthoz,
 Hiszem, hogy kész hasonló ok:
 De minek, megboocsáss! —
 Itt az indemnitás?
 Minek a hühó és a páthosz? . . .
 Ha már szököm, hát hallgatok.

B. J.

Országgyűlési tudósítás.

— From our own. —

Ghyczy (előterjeszti az indemnitást.)

Német Berezi. T. ház! Minden minister általában véve bűnös, mihelyt minister, de legbűnösebb az előttem fekvő Ghyczy Kálmán. Az ő ministerkedését szeliden szólva csak a mongol csordákkal vagy a török basákkal hasonlíthatom össze. Viszi a sarczot Konstantinápoly helyett Bécsbe, ami utóvégre mindegy, mert sem így sem amúgy nem nekem jut. Sokat kívánhat fiaitól a haza, csak egyet nem — pénzt, kivált ha nincs. De Ghyczy azt kívánja s azért bűnös. Midőn a pénzügyi tárczát elvállolta, azt hittük, hogy a deficitet megszünteti az adók czélszerű leszállításával s ő ime föl-emeli. Ily eljárásra még Götthében sem talállok czitátumot. Ő tehát bűnös, de ha bűnös — akkor menjen — távozzék s engedje át a 150 millió kölcsön feletti rendelkezést nekünk ellenzéknek. Javaslataival meg ne vegye el a szegény népnek betevő párnáját és ágybéli falatját. (Tetszés.)

Móricz Pál T. ház! (Melyik?) No már az én házam, akarom mondani az országháza, amennyiben szívem az országért ver s az ő házat némileg a magaménak valíthatom. (Hát a maga házat az ország?) Életem a hazáé. Mindenekelőtt azonban Ghyczyról fogok szólni. Szegény öreg ember, mért kellett azon helyet elfoglalnod, melyet méltóbban lehetett volna betölteni egy capacitással, kit szerénységem tilt megnevezni? Mért kellett elhagynod azon pártot, hol Nagy György éljenez, Horváth Gyula helyesel és Csernátoni megaproságos? Mért kellett eltávoznod azon oldalról, hol hazaárulás nélkül vehetsz házat, kárhoztatás nélkül vásárolhatsz birtokot és nagy hazafi maradhatsz, bár vasutakat megszavaztál vagy igazgatótanácsokban ültél. Ime te egyikét sem tetted és semmivé lettél, elpusztultál szememben. Akkor volt pártod, mint kormánynak nincs. Ellenzéki vezér korodban kisebbségben maradtál ugyan mindig, de hátad mögött álltak a nemzet milliói, holott most százegynehány szavazatnyi többségért lemondtál a hátmögötti milliókról. Térj magadba s ha már vissza sem nyerheted előbbi állásodat és Törs Kálmán többé sohasem is fog nézeteid mellett irni, adj legalább helyet nekünk. Ez esetben megbocsátjuk az ellenünk vétetteket. (Éljenzés. Gratulálók hiányában önmagával szorít kezét.)

Horánszky Nándor. T. ház! A középpárt nevében sajnálatomat fejezem ki, hogy Ghyczy Kálmán recriminációba bocsátkozott. Ily eljárás programunkkal és alapelveinkkel ellenkezik. Mi, kik a szenvedélyek jótékony hűtésén dolgozunk, kik párteletünk viharait szeliden fuvolózó zefirekké óhajtanók átalakítani s a politika harcmezéjét idylli vidékké, hol a vezérek mint pásztorleánykák legeltetik nyájukat, egy minister ajkairól fölötté zokon vettük a támadás ígét. Igaz, hogy Ghyczy Kálmánt keményen támadják az ellenzék lapjai, de ép azért kell vala a szenteség békítő olajgával lépni harcosaink közé, a bölcseség

enyhe irjával kenegetni fegyvereinket. Mi nem követjük Ghyczyt a vádak terére s csak azt jegyezzük meg, hogy helyes volt tőle kiválni a balközepből, de helytelen elhagyni minket s azért mással nem is tiszteljék meg, mint bizalmatlansági szavazatunk hódoló kijelentésével. Nem adunk indemnitást.

Simonyi Ernő (előadását egész terjedelmében nem közöljük s csak azt jegyezzük meg, hogy a tudós balhák mintájára betanított tudós galandferge Csanyági pártvigyorgásától kísérvé, szokott unalmassággal végezte productióit.)

Mariássy Béla, T. ház! Tudvalevőleg a főnek, mint sarkpontnak, van egy ellen sarkpontja: a fenék. Hogy e kettő egy nézetben nem lehet, igen természetes. Így tessék magyarázni, hogy mikor a baloldalon ültem, a Deákpárttal szavaztam, s most, hogy a Deákpárton ülök, az ellenzékkel szavazok. Ennél fogva tehát nem adhatom meg az indemnitást. (Rémület.) Nekem — méltóztatik tudni, meg-

van önálló pártközi nézetem. Én tüzetes tanulmány nyom tárgyává tettem a helyszínén a különböző pártok beléletét s egyikben sem találtam elég biztosítékot arra, hogy tagja maradhassak. Jelenleg a Deákpárttal sem lehetek megelégedve, (Zokogás) mert az nem egyöntetű, hanem sokféle elűtő töredékekből áll. Legyen eggyel több: a Mariássy-fraction, mely működését azzal kezdi, hogy kilép az eddigi Lónyay-töredékből és hogy mint vacsorapártot gyanuba ne vegyék, ezentúl 7 órakor fog ebédelni s estére csak theázik. (Lónyay hálafeliratot intéz szólóhoz, hogy fractióján ennyire könnyített. Perényi Zsiga kijelenti belépését a Mariássypártba, mindketten hajlandók kabinetet alkotni, csak a min. elnökségre nézve uralkodik köztük nézetkülönbség. Egyikök Mariássyt tartja képesebbnek, a másik Perényit. Tévedések kikerülése végett azon felvilágosítással szolgálunk, hogy nem Perényi áll Mariássy részén s viszont nem Mariássy pártolja Perényit. Bittó a duos litigantes közt nevetve rakja zsebre a 102 szavazatnyi indemnitást.)

Mokány Berczi

adombszögi kuszinóban.

— Kritika. —

Abczug neki!
Hogy hirit köttik ennek a „Kornyéliának”: mondok, fölmenek, mert kis hecz elül ki nem szoktam térti. Tele is gyúrtem a bekecsem zsebit patogított kukoriczával, rohadat almával, záptojással, vörös hajmával, már ahogy hunmi kikerült az Ágnes kamrájából. Hogy fölrandítják a nagy firhangot, azt lesem, hogy a kisebbik firhanggal is az történjen, mármint avval, akit a Kornyélián láttam. Még a bokáját se mutogatta! Tán odá-

bat rászánja magát. Lesem, de híjába. Fiát se láttam, frecandum! Pedig az erényességől való hajlandóságom hozott ide, hadd bugyogjon ki belüllem a szemérmesség.

Ahogy a Kornyélia kimén, megakad a szoknyája a vászony ajtó forgácsába. Aha! mondok, most gyün. Ugy kicsavarintottam az ópergukkert, hogy már akár meg is puszilhattam vóna a szentemet, oap közel tanált gyünni hozzám. Semmi! Csihaj! fortélyos aszszonyi állatja, hát én ingyenbe dulakodtam idájig? Mivé legyen az a tömérdek pojén donnör, aki felgyülemlett a bögyömbe? Ki se köpjem máma?

Mellettem egy fölporösült a feleségivel. Nassádkám, mondok. hun kő itt elpirúnyi? Magácska job-

ban tudhassa, mert genge természet van benne. A kis jebuzea uráhol fordul és aszongya neki: qu' il est moquant! Hát hunnan tetszett rám ismerni, hogy én vagyok a Mokány? — kérdém s ezzel a térgye kalácsát roppintottam meg egy kisség. Elsikította magát. Ne hirtelenkedjen nassádkám, szólok oda neki. Kezdek pisszegni. Ahán! mondok, itt az ideje s a karikásom csontfogójába úgy bele sipoltam, hogy zengett bele a szála. Erre osztán zajongtak mint a zsidó templomban. A fölporös dühösen csapkodott maga körül, egy kis fekete tökma emberke meg a sarkon, egy daruba ójtott, békaszemű agárkutyát uszított, hogy ugasson. Aszonták, hogy ez a főkritikus meg az árvája. No ha kritika kell, mondok, itt vagyok én. Ki hát a placzra!

Egy melylyes uri ember hozzám hajult és sugott a fülembé, hogy kitakaríttat, ha le nem lohadok.

Micsa! . . .

Azután megint hozzám hajult, megint sugott.

Vagy úgy! No, hasze csak a míveszetért való lölkösség beszél belüllem. Én túllem akar itt járhatja a rókatánczot Kornyélia a római papával, mit én bánom!

Közbe a reduttot játszták, amint karazérozák a honleányokat. Niksznucz, mondok; nem igaz a, ha én nem vagyok ott! Jól beszéllek-é, nassádkám? — mondok s kicsit az uráhol lapítottam a szomszéd asszonykát, hogy gondolja, hogy szereti.

Mikor a Kornyélia lepufantja az urát, a menyecskének így szóltam:

— Lássá nassád, magácska is így cselekedhetne; osztán elmennénk ketteskén Szörmentébe, vagy mi az ánya térgyibe!

Az ánya térgyiről gyütt eszembe az üvé. Megint odatapintok — hát a fölporös tartja rajta azt a köszvényes markát. Ott savanyodjon meg!

Akarminő színjáték is ez a Tógyi Pistájé — de ha még oan vóna is, csak nem vóna különb az én színjátékomnál.

Azért is, ha' szölljék hát az a csöndes!

A FÖDÉL.

— Országos magyar kincstári rajzolat. —

(Természet után: B. J.)

1. Ott amott valahol — szél hordja a szelét —
Kincstári kocsmának lebontá födelét.

2. Tisztartó jelenti: 309-bül,
Ha mindjárt megkezdik, a tető kikerül.

3. Az igazgató egy mérnököt exmittál,
Épület-károkat ki mindig megvizsgál.

4. Mérnök a jelentést megteszi pontosan.
Az igazgató ur hallgatja okosan.

5. Tisztartó beküldi most a költségvetést,
Viszi már a Bálint szaporán, sietvést.

6. A szán vevői szék helyben is hagyja azt,
Viszi már a Bálint, üdőt dehogyan halaszt.

7. Most a költségvetést közmunkák tanácsa
Alaposságon im fölülvizsgálja.

10. Tisztartó árlejtést hirdet a községben,
S a vállalkozóknak jelen meg körében.

8. Megesvén eképen a fölülvizgálat
Előbbi fórumhoz kerül a munkálat.

11. Az árlejtés eként pompásan sikerül;
Vissza direktorhoz jegyzőkönyv így kerül.

9. Az igazgatóság ott nyomban határoz:
Átszármaztatja azt tisztartó-kasznárhoz.

12. Direktor aki a rendjelre szomjúhoz,
Legottan fölküldi a miniszterjumhoz.

13. Mig onnan lekerül, és innen még lejjebb :
Községben árlejtést ismét kihirdetnek.

16. Mig onnan lekerül és innen még lejjebb :
Községben árlejtést harmadszor hirdetnek.

14. Árlejtés másodsor szintén jól sikerül.
Direktor urhoz új jegyzőkönyv fölkerül.

17. Árlejtés eként már harmadszor sikerül ;
Direktor urhoz vég-jegyzőkönyv így kerül.

15. Direktor rendelre ki folyvást szomjúhoz.
Eztet is fölküldi a miniszterjumhoz.

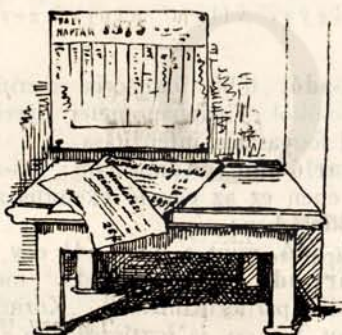
18. Direktor ordóra szörnyükép szomjúhoz,
Eztet is fölküldi a miniszterjumhoz.

19. Megvan a szerződés. Viszi is a Bálint.
Rendben van Direktor ur porzót reá hint.

20. Megerősítettet, homokkal is tele —
Bálint a tisztartó urhoz nyargal vele

21. 309 helyt 301 forint —
Egy évnyi idő és hirdetés 20 forint

- 22 Közben a kincstári épület ide ért —
Se baj! Fölépitik 2000 forintért.

AZ ARNIM-PÖR OKMÁNYTÁRA.

(Távirati közlés.)

I.

Arnim gróf ó Exczellentiájának

EXCELLENTIÁD becses jelentéséből meggyőződtem, hogy kend annyit ért a diplomatiához, mint tyúk az ábc-hez. Alapjában megtekintve a dolgot, Franciaország és Németország viszonyát illetőleg Exczellentiád kipróbált államférfiúi belátása egy perczig sem hagyhat fönn kétséget az iránt, hogy ügyeink soha ügyetlenebb kézben nem voltak, mint az önéiben. Azon kérdésnek, melyet Exczellentiád a német államok francia képviselte dolgában hozzám intézett, beismerem fontosságát, ámbár másrészt nem tagadhatom, hogy erre nálunk minden számár választó is magától talál feleletet. Ha Exczellentiád mégis szükségesnek látta, ily egyszerű dologban még utasítást kérni, csakis méltánlattel fogadhatom ebben rejló azon vallomását, hogy Exczellentiád sokkal ostobább, semhogy a hazai viszonyokat kellően megítélhetné, s hogy hiába van akkora szakálla, mikor nem mer arra cselekedni. De amíg egyrészt csak mély sajnálkozással nézhetem azon jelenséget, hogy nagykövet léteére Exczellentiád minden dologban tanácsra és utasításra szorúl, másrészt el nem titkolhatom azon észrevételt, hogy Exczellentiád nagyon is önálló működése egészen a szemtelenség határáig menvén, kívánatos, miszerint becsülje meg magát az úr, mielőtt beleütne azon mennydörgös menkő, melylyel vagyok

Exczellentiád

Igaz tisztelője

Bismarek s. k.

II.

Arnim grófnak.

Ujabb tisztelt jelentéséből örömmel látom, hogy utolsó sürgönyömet megértette s hogy nézeteink annak gorombaságát illetőleg teljesen megegyeznek. Ha van ezek után még mondani valóm, amivel legujabb utasításomat kiegészíthetem, az nem lehet egyéb, mint azon forró ohajtás, hogy vigye el Exczellentiádat az ördög. Kérem kell Exczellentiádat, hogy kegyeskedjék mára e rövid czélzással (Andeu-

tung) beérni, annyival inkább, mert ha minden nagykövettel oly részletesen kellene leveleznem, nemcsak a császári szolgálatnak szánt erőm mérülne ki, hanem a hazai impertinentiának egész szótárát is ícseje előtt ki kellene meritenem és nem maradna egyéb hátra, mint fejéhez vágni azon plajbászt, melynek Jókai által észlett sctabotnyi nagysága Exczellentiád előtt nem ismeretlen.

A közelgő ünnepekre minden lehető nyalyát ohajtván Exczellentiádnak, vagyok őszinte tisztelője

Bismarek.

III.

Arnim urnak.

A kancellár ő herczegsége megkapta Exczellentiád relatióját, s én rám bizta, hogy válasszoljak. Excellentiád finom tapintatát ki nem kerülhetvén a megvetés azon foka, mely abban rejlik, hogy a kancellár nékem engedi át az önnel való levelezést: áttérhetek tárgyamhoz és bevezetés nélkül biztosíthatom Exczellentiádat, hogy az európai kontinensen nincsen butább tökfey, mint az Exczellentiádé. Ha e kijelentést kissé homályosnak találja, méltóztassék azt a kancellár szokott diplomatiái rezerváltóságának betudni: rólam meglehet győződve, hogy szívesen mondanék többet, ha lehetne. Mellesleg csak annyit jegyzek meg, hogy már ideje volna ha annyi év lefolyása után megtanulná Exczellentiád a francia köz- és egyházi jog azon rudimentumait, melyeket Párisban minden gymnazista betéve tud, s melyekről a kancellár fájlalva látja, hogy Exczellentiád azokban oly tudatlan, mint ő herczegsége kutyája a szivarozásban. Ez elmés fordulat juttatja eszembe, hogy a kancellár teljesen méltányolván Exczellentiád írói képességét, végtelen bambaságnak tekinti azon feulletonistikus pointeket, melyektől Exczellentiád stylusa hemzseg s hogy alapos kifogásai vannak az Exczellentiád által használt nagy kezdő betűk mérvei ellen. Különösen a manu propriájában használt „A“ betű igen feltolakodó és feltűnően nagyobb a Bismarck herczeg által használt „B“-nél. A legmélyebb tisztelettel kérem Exczellentiádat, méltóztassék az ily komisz hetvenkedést jövőben kerülni.

Bulow.

IV.

Arnimnak.

Az utolsó becses levelében foglalt többrendű számárságot olvastam és sajnálom, hogy nem érthetek önnel egyet. Ön azt írja, hogy a párisi német képviseltek dolgában teljesen osztozik véleményemben. Engedje megjegyznem, hogy az én véleményem az én véleményem, s hogy abban semmi osztozást meg nem engedhetek. Mely véleménylopásért küldök önnek mellékletben huszonöt botot s kérem, e jegyzékemet a követség tagjai közt a hivatalos tisztelet emelése céljából köröztetni.

Bismarek.

Utóirat: Igen szeretném önt már látni. Nem szándékszik legközelebb Párist otthagyni? Oly jól esnek önt karjaimba zárni vagy más-hová.

(Folytatása még szebb.)

Uj adónemek.

— A „Magyar Állam“ papja szerint. —

I. **Csók-adó**, több kategoria szerint, a mint hogy ki mit csókol. Czuppanometer szerint határozatván meg a fogyasztás intenzitása.

II. **Udvarló-adó**. Adnormam: ló-adó, mert miért legyen épen ez az egy ló exemptus az adó alól? Evvel öszeköttetésben:

III. **Bók-adó**, mint a luxus-adó egy neme.

IV. **Szarv-adó**. Bilateralis adó, melyben Dunay és Kornélia particzipálnak (I. „Kornéliát“ Toldy Pistától.) Hogy Temesy is particzipáljon-e: Kornéliától függ, mely esetben ez adó trilateralis lesz.

V. **Rim-adó**, 4 kategóriában; him- és nő-rim, roszt és jó rim szerint. Ez is luxus-adó.

VI. **Fölvonás adó** Szintén luxus-adó, mert amit egy fölvonásban is lehet végezni, ötre osztják.

VII. **Taps-adó**. Minden csettentés egy krajczár, mert csakugyan nagy luxus ezeknek a toldiknak még tapsolni is.

CSODABOGÁR.

*

— Modori szépirás-írály modor. —

A modori városi polgári tanoda leányosztályaiban a lefolyt tanévben a következő magyarsággal írt ütem-írási minta volt kitéve a vizsgán közszemlélés végett:

„Oh! a száyas idű hirlelen elrepul, S minden művetűnő szárnyas kövul bebeg. Minden csak jelemes; minden az ég alatt mint a kis nefelecs enyesz. A mérségedlen vigságok Bu és fájdalom forasok! Jámbor fiatalbul válik áldott öreg.“

THEATRALIA.

— Hol kapja meg Dunay Kornéliát? „Sorrintoban.“

Kornélia meglátja, megszereti Temesyt s nőül megy hozzá egy felvonás alatt. Az élet photographiája-e ez à la minute vagy — Distanzritt der Liebe?

(Páholyban) — Stefi! ah! diese Redoutenscene!

— Csupá immorrálitás. Fütülni kell.
— Hol vácsorrálsz?
— Ávvál á bárrná menyecskével . . . famozus lábácská . . . gyerre velem, leszünk ott többen.

Gyuri. Skandalum!

Laczi. Már pajtás, őszintén mondom, én nem birtam fölfedezni benne.

Gyuri. Hiszen épen ez a scandalum!

„A kincskeresők.“ Nagy opera. Zenéjét különféle meisterek és kapellmeisterek nyomán irták Wagner Rikhárd; Fahrbach, Pergolese, Ellenbogen, Palestrina és Tizza Aladár. Szövege Kazár Emilől.

A függöny felvonása előtt a „Dinorah“-beli arató-kar hangzik. A pazánok recsegése hirdeti az utolsó iteletet, melyet egyébkint a consortiummal szemben Gyulay Pál ur szokott magának föntartani.

Első fölvonás: paraszt „bolygó hollandi“ Senta-Maris asszony kukoricza-morzsolás kísérete mellett énekli a bolygó Bandi balladáját. A guzsalyok pergése markírozza a refrain. Egyszerre belép Reinhold, a „Molnár és gyermeke“ beli köhécselő zsu-gori, kinek lányát szereti a fliegende holló bandi.

Ablak alatt Konrád kezd el furulyázni. „Unglückseliges Flötenspiel.“ Szerencsétlen klárínétos.

Konrád megáll az ajtóban. Wiegaweya, weigaweya! Ő a Hollóbandi ki a gonosszal czimborál. Két évig volt oda krampácsolni a vasuton. Ott az ördögös vaskocsi masinistájával megbarátkozott. A falu népe borzadva fut el tőle, mert hamisan énekel.

A darab czime lehetne „a falu bolondjai.“ A himje mind azt lesi, hol veti föl magát a kincses láng; a némbere meg Luczaszékével fog magának férjet. Csak egy okos ember van köztük, a bölcs ku-

koricza-morzsoló Istók. Ez a Kisfaludy-társaságnak példaszó gyűjteményből tele kézzel, bő szájjal idéz, amin a falu népe nagyon okul.

Mustrák.

Istók bácsi bomlik:

— T'od-é ecsém, mé hunyi be a kokas a szó-mit ha szó?

— Nem én Istók bácsi.

— Mer könyv nekül is tudi.

— Aunyah! Hijjába, csak okos embör kied!

— Hát azt t'od é hugám, hány hét a velág?

— Man ho'tunnám Istók bácsi, mikó nem tom.

— Me' mondom en, má mával is kevesebb. Biz-ugy, cselédöm. He, he, he!

— Enynye no. Istók bácsi, de tudi a módgyát!

— Izé ángyikám, mikó megy a hegy a nyúnak?

— Mit tudok én bele, hacsak meg nem mondi kied.

— Hát akkó. amikó nyársra huzzák. Ugy ám, szógám! He, he, he!

— Miatyánkja ne legyen, hogy kifundá mindönt!

És úgy végig 5 fölvonáson — miatyánkja ne legyen.

„Rradacsin! Bum, bumm!“

Ez t. i. bekezdése egy fugírozott nepdálnak, melyet Maris asszony, mereven tekintve a karmestere és belől aggodalmasan taktírozva, nyög világgá. Aztán egy allegróba kapott Mozart-féle requiemen el kezdik járni a pöngetyúst. Tyuhajja, ihajja — kyrie eley-son, hopp!

Volt módunk a „Betlehenyben“ is. (L. a „Nyelvőr“ 1873. 6-ik számát.)

Végül megjelent a kísértet is. De a szerző nem. Így jelentette ezt Istók bácsi. Pedig annyi embersége csak lehetett volna, szerző nevében megköszönni a kitűntetést. Az ilyen parasztságot csak uri rendezőnek bocsátja meg a művelt közönség.

Az egészből pedig csak az a facit: hogy a „consortiumnak“ nincs monopoluma a roszt darabokra.

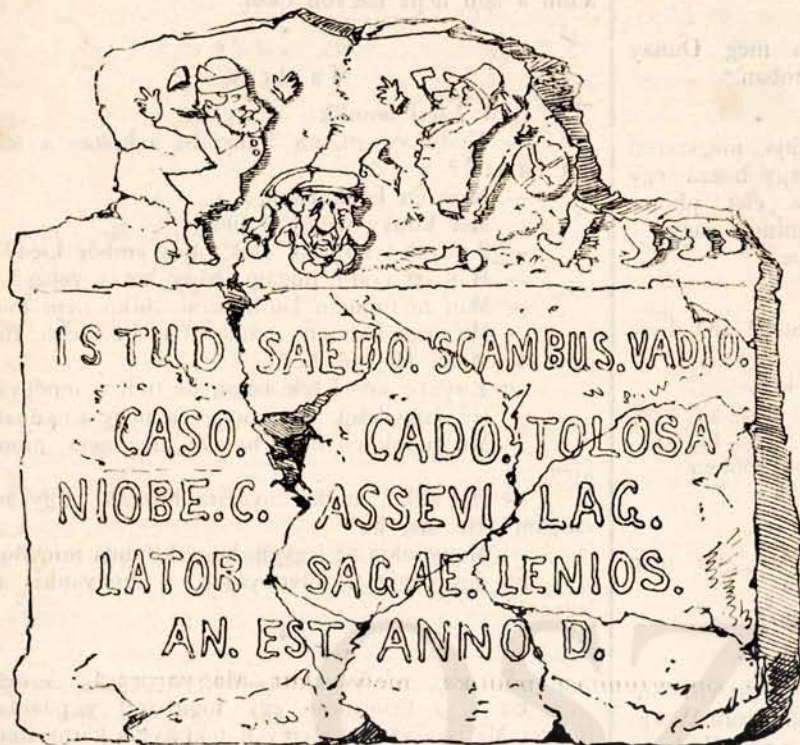
Rendőri hír.

A vámház vasszövelét az északa nem lopták el, mivel az épületben senki sem volt jelen. Holnap d e. tán sikerülni fog.

Előfizető — fejedelem aki uralkodik, de nem kormányoz.

Absolutismus — minden fölött uralkodik, magát kivéve.

Aquincumi régiség.

Fáradhatlan romhányink, Henszlmann ur szívességének köszönjük e fölülte érdekes leletet, mely nyilvánvalóképen római eredetű. Igéretét birjuk, hogy a gyengébbek kedvéért az emléktábla rajzait és iratát lapunk legközelebbi számában fogja közölni.

A „Borsszem Jankó“ régészeti osztálya.

Új utcák.

- Hova sietsz ?
- Az Eszterházy-utczába.
- Hol van ?
- Amint egyenest végig-megy a Korona-herczeg-utcán ...
- Hát az merre van ?
- Furcsa, a Kálvin-teret csak tudod ?
- Nem én !
- Hiszen ott lakol !
- Jaj istenem ! Mióta ?

(A sarkon mozgalom. Az emberek odaszaladnak.)

- Uristen, mi történt ? L-gázoltak valakit ?
- Nem a — egy levélhor-lót visznek a Rókusba.
- Mi lelte ?
- Megőrült !

— Tehát pontban 5 óraker. Most szaladok a Deák Ferkó ut-czába

- Melyik az ?
- No, a kis hid utca.

Nyelv: a rozsz hir gyorspuskája. A legmesszibb hordó fegyver.

Borostyán — te rut növény ! Csak akkor virulsz, ha köny vagy vér áztat.

Olvasó — ez olyan fogoly, kit meg nem akadályozhatunk a megszökésben.

CSODABOGARAK.

— Hirlapiról morál. —

„A legtöbb büntettek inkább jó, mint gonosz emberek által követettek el.“ (Egyetértés, nov. 17.)

Ezen logika szerint a remekművet a szamar írja s az ot-tobaságokat a lángész. Hova tartozik a főntebbi sorok szerzője ?

— Magyar viresaft. —

Az államnyomdánál az 1872. és 1873-ki költségvetések szer-int csupán személyes járandóságok (a munkás szemlyzet és a napszamosok munkabérei s magának a nyomdának dologi kiadásai nélkül), tehát szoros értelemben a nyomda igazgatása 83.000 forintba került. De azért az állam legfontosabb nyomtatványait magánnyomdászoknál nyomtatja tötbnyire rendkívül magas áron ! Igaz, az államnyomda szépen jövedelmez a papiron. 1872-ben elő-irányoztatott 716.000 frt. bruttóbevétel, bejött 388.000 forint ; 1873-ban ismét előirányoztatott 716.000 frt. s bejött kétségtől még az 1873-iki bevételnél is kevesebb. De azért az 1874-ki költség-vetésben is ott szerepel a mythikus 716.000. (Szórol szóra a Ha-lász Imre által szerkesztett „Nemzetgazdasági szemle“ 4-5. füzetéből)

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Bécs, Rede & Lesehalle. Nincs ingyen példány. — „In-gyen csókos“. Idejét multa. — „Curiosum“. (Deák-kör.) Amit megértettük belőle : botrány. Csak hogy az egészét nem értjük. Nincs szebb a szemben való barátság nál s a hátmőgi piszkoló-dásnál. — Sz. Fehérvár, Cs. K. Ön maga is szerkesztő és tölünk kér fölvilágosítást egy álnév iránt ? Csak nem várja tán hogy megmondjuk ? Szívesen kijelentjük azonban, hogy nem az ön „Tigram“-ja volt. — Meleghizedek. Smá Jiszroel !

Mult heti számunk vidékre szóló példányainak a „FRANKLIN TÁRSULAT“ „Rendkívüli könyv-árle-szállítás a bolti áraknak felére és harmadrészére“ czimű könyvsorozata volt mellékelve, amelyre t. olvasóink figyelmét utólag felhívjuk.

Felelős szerkesztő: CSICSERI BORS, bálvány-utca 9. sz

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

NEMZETI HIRLAP

czimü

FOVÁRÖSI NAPILAPRA A POLITIKA, TARSADALOM ES IRODALOM KOREBÖL.

MAGYAR hirlapirodalomnak nincs közlönye, mely a fennálló, de már bomlásnak indult pártoktól függetlenül tárgyalná a napi politika kérdéseit. A magyar közönség azon részének, melynek körülményei nem engedik meg a nagy politikai lapok járatását vagy olvasását, nincs lapja, melyből **olcsó áron** és rövid előadásban értesülhetne a politikai élet eseményeiről. E kettős hézagot betölteni lesz a „NEMZETI HIRLAP” feladata.

Az államjogi kérdésekben tántoríthatatlanul fogunk ragaszkodni az 1867. XII. törvényczikkéhez, ellenben a quóta szabályozásáról és a kereskedelmi és vám-szövetségről szóló XIV. és XVI. törvényczikkeket módosíthatóknak, sőt egyes részleteiben módosítandóknak is tartjuk.

Mert nem a 67-iki alap, nem a Deákpárt államjogi politikája juttatta Magyarországot a mai válságos helyzetbe, hanem juttatta belpolitikánk azon rendszertelensége, melyért a felelősség egyiránt illeti az eddigi többséget s az eddigi ellenzéket.

Ezen iránytalan, máról holnapra tengődő politika uralma alatt megszibbadt minden nemes tettvágy és valódi tetterő, s buján burjánzott fel a politikai és társadalmi corruptio minden alakban.

Ezen elvtelen s rövidlátó opportunitási politika, mely alatt Magyarország elvesztette a közös monarchiában 1867-ben kivitt politikai tulnyomóságát, — mely hat év alatt legnagyobb részét elmulasztotta annak, ami hazánk állami és nemzeti megszilárdulására nézve szükséges lett volna, — mely a nép anyagi érdekeit nem részesítette a keilő pártfogásban s az államot a pénzügyi romlás örvényének szélére sodorta, — a rendszertelenség e rendszere tovább fenn nem állhat hazánk életérdekeinek veszélyeztetése nélkül.

Napjai lejártak. Mind tágabb körben elterjed annak öntudata, hogy **belpolitikánkban** önkéntlenül **gyökeres rendszerváltozásra** van szükség; s ez öntudat nyomán keletkezőfélben van azon mozgalom, melytől még egyedül várhatunk menekvést. E mozgalom, kevés kivétellel, nincs még túl a negatív stádiumán. Mindenki tudja, hogy mit **nem akar**, csak kevesen tudják, hogy mit akarnak.

E kevesek számának szaporodnia kell napról napra, hogy azon mozgalom, mely ma még csak az eddigi rendszer elleni elégedetlenségben nyilvánul, kézzelfogható eredményekre, az uralkodó politikai rendszer megváltoztatására vezethessen. Ezek számát szaporítani, s evégből visszhangjául és szószólójául szolgálni a közvéleménynek azon irányban, melyet követve, meggyőződésünk szerint egyedül vergődhetünk ki mai aggasztó helyzetünkől: ez lesz politikai célja a „NEMZETI HIRLAP”-nak.

Ez irányt nem szabad a szélsőségekben keresnünk.

Nem fogunk oly politikát támogatni, mely az ország mai szomorú helyzete folytán kész volna feláldozni a szabadság és haladás érdekeit, s melynek a nemzet a legjobb esetben is csak azt köszönhetné, hogy Ézsauként egy tál lencséért — a rend és egyensúly pillanatnyi helyreállításáért — eladhatta apai örökségét: nemzeti haladásának és szabadságának szent érdekeit.

Nem fogjuk azokét sem, kik dogmaként borulnak le minden követelés előtt, mely bárhol és bármikor a szabadelvűség nevében emeltetett, s a doctrinairek sajátját képező hittel bizva saját csalhatatlanságukban, elfogultságukban készek volnának elvont elméletek kedvéért Magyarország fennmaradásának érdekeit kockáztatni.

Középen fogunk járni e két irány között, azon uton, melyen fennálló pártjaink legfelvilágosodottabb elemeinek nézeteivel találkozhatni remélünk, — s melyet, teljes hitünk szerint, úgy a mai többség, mint a mai kisebbség leghasználhatóbb s leghazafiasabb elemei követnének, ha az öröklött párthelyzetek nyúge alól menekülhetnének, — és melyet, reményünk szerint, követni fognak, amint a nemzet akarata — talán már a legközelebbi választásokban — lehetővé teendi rájuk nézve,

vagy kényszeríteni fogja őket arra, hogy a multnak már megoldott kérdései helyett a **jelen és jövő érdekeit** tegyék politikájuk kiindulási pontjává.

Ez pedig röviden: **erőtéljes és korszerű nemzeti politika, mely a szabadelvű haladás követelményeit kiegyeztesse Magyarország állami megszilárdulásának érdekeivel.**

Eddig rendszerint ennek ellenkezőjét cselekedtük. Számos szükséges reformot ép úgy elmulasztottunk állítólagos „állami és nemzeti érdekek“ kedvéért, amint viszont sok esetben a „liberális elveket“ használtuk nemzeti érdekeink elhanyagolásának mentségéül.

E kettős hazugságnak vagy önámitásnak, mely eddig politikánkon uralkodott s kezünket az alkotás legtöbb feladatával szemben megkötötte, végre el kell oszlania egy életképes, az ország valódi szükségleteiből kiinduló, rendszeres politika megvalósulása előtt.

És el fog oszlania, ha van még a nemzetben életerő, ha van férfias elhatározás arra, hogy a mai nyomorból kiküzdje magát.

Erős meggyőződésünk, hogy van, s hogy ez erő éveken át csak szunnyadott, de nem veszett ki a nemzetből.

E hit, s a remény, hogy e hitben a nemzet nagy része osztozik velünk, egyedül bátorit arra, hogy a mai zilált viszonyok közt kilépjünk a politikai küzdőterre, azon egyetlen óhajattal, hogy csekély erőnkkel azon politikai irányt szolgálhassuk, mely képes lesz hazánkat a mai **pénzügyi és nemzeti válságból** kivezetni.

Kérjük mindazokat, kik általánosságban kifejtett nézeteinkben osztoznak s törekvéseinket hozzájárulásukra méltóknak ítélik, — támogassák lapunkat kezdetben saját várakozásaik, utóbb a lap érdeme arányában.

A „NEMZETI HIRLAP“ hetenként hatszor reggel, egy közép nagyságu iven, hétfőn délután pedig félíven, tehát **mindennap** meg fog jelenni.

A politikai napi kérdéseket rövid, velős, népszerűen tartott vezércikkekben és kisebb közleményekben fogja tárgyalni.

A törvényhozás üléseiről, bizottságok, szakbizottságok, pártclubok tanácskozásairól rövid, de kimerítő tudósításokat fog hozni.

Táviratai és újdonságai rovatában az olvasó a legújabb híreket mindig megtalálhatja.

A főváros mindennemű ügyeire kiváló figyelmet fog fordítani, — egyik célja lévén a budapesti polgárság érdekeinek és nézeteinek közlönyéül szolgálni.

A vidék fontosabb eseményeiről, tudományos és közhasznú intézetek és egyletek tevékenységéről lehető gyorsan értesíteni fogja olvasóit.

Tárczájában a hazai és külföldi irodalom, művészet és társasélet nevezetesebb jelenségeit ismertetni fogja.

Napi olvasmányul egy-egy érdekes eredeti vagy fordított regényvel fog szolgálni.

A közönség felszólalásai számára hasábjai nyitva lesznek.

Naponként közölni fogja a fővárosi színházak színlapját, egyéb hasonló tudnivalókkal együtt.

Budapest, 1874. nov. 25.

TOLDY ISTVÁN,

a „NEMZETI HIRLAP“ felelős szerkesztője.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Budapestben, házhoz hordva:

Vidékre, postán küldve:

Egy évre	frt 12	Egy évre	frt 14.-
Félévre	„ 6	Félévre	„ 7.-
Negyedévre	„ 3	Negyedévre	„ 3 50
Egy óra	„ 1	Egy óra	„ 1 20

A „NEMZETI HIRLAP“ 1875. január elsején fog megindulni.

Az újévi előfizetőknek a f. é. december hóban kiadandó mutatóvényszámok díjtalanul meg fognak küldetni.

Az előfizetési pénzek a „NEMZETI HIRLAP“ kiadóhivatalába (egyetem-utca 4. sz.) intézendők.

Gyűjtőknek minden **tízre** egy tiszteletpéldány jár.

A karácsonytól 1874. újévig 1875. megjelenendő mutatóvényszámokba, melyekből mindegyik legalább 40,000 példányban fog terjesztetni, **hirdetések** azonnal fölvetetnek sorjáért 10 krajczárt számítva; beküldésök legkésőbb decz. 19 éig kéretik.

Budapest, 1874. nov. 25.

FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet és könyvnyomda
mint a „NEMZETI HIRLAP“ kiadótulajdonosa